

hinc usura uorax auidumque in tempora faenus
et concussa fides et multis utile bellum.

Iam gelidas Caesar cursu superauerat Alpes
ingentisque animo motus bellumque futurum
ceperat. Vt uentum est parui Rubiconis ad undas,
ingens uisa duci Patriae trepidantis imago 186
clara per obscuram uoltu maestissima noctem,
turrigero canos effundens uertice crines,
caesarie lacera nudisque adstare lacertis
et gemitu permixta loqui : « Quo tenditis ultra ?
quo fertis mea signa, uiri? Si iure uenitis, 191
si ciues, huc usque licet. » Tunc perculit horror
membra ducis, riguere comae, gressumque cohercens
languor in extrema tenuit uestigia ripa,
Mox ait : « O magnae qui moenia prospicis Urbis 195
Tarpeia de rupe, Tonans, Phrygiique penates
gentis Iuleae et rapti secreta Quirini
et residens celsa Latiaris Iuppiter Alba
Vestalesque foci summique o numinis instar,
Roma, faue coeptis; non te furialibus armis 200
persequor; en adsum, uictor terraque marique,
Caesar, ubique tuus (liceat modo, nunc quoque),
miles,

Ille erit, ille nocens, qui me tibi fecerit hostem. »

Inde moras soluit belli tumidumque per amnem
signat tulit propere; sicut squalentibus aruis 205
aestiferae Libyes uiso leo comminus hoste

181 tempora : -re *M*¹ *GS*.

182 concussa : confusa *P*¹ || 185 ceperat : coep- *S* || undas :
endas *Z*¹ undam *U*^{*} || 190 ultra : ultro *p* uel inquit *m* || 191
uiri : ueri* *Z* || 192 tunc *ZU* : tum *cett.* || 193 gressumque :
-susque *S* || 195 ait : agit *Z*¹ || 197 Iuleae : iuliae *M*¹ *Q* ||
198 latiaris *Z*¹ *P*¹ : -nis *z* -lis *cett.* [ialis in *ras M*] || Alba :
alua *M*¹ aula || 201 terraque : terraeque

205 sicut (sic ut) : sic in *m u* || 206 aestiferae : astrif- *C* ||
Libyes uiso... hoste subsedit : libiae uisus... hostem consedit
18. 1 37, 33 || cumminus *Z*.